

Bouwend Nederland

CNV Hout en Bouw

FNV BOUW

**INFORMATIEPAKKET
ANTICYCLISCH OPLEIDEN
VOOR OPLEIDINGSBEDRIJVEN**

6136

BOUW DOOR LEER VERDER!

Colofon:

Dit is een uitgave van Fundeon in opdracht van
Bouwend Nederland, FNV Bouw en CNV Hout en Bouw
Oplage: 120 exemplaren
Tekst en vormgeving: afdeling Communicatie Fundeon Harderwijk
Druk: repro Harderwijk
Productnummer: 8136
Nabestelling via www.fundeon.nl/aco
Harderwijk, maart 2009

Voorwoord

Waarom krijgt u deze informatie?

De bouw- en infrasector wil ook in deze moeilijke tijden de opleidingsinspanningen in de bedrijfstak zo veel mogelijk op peil houden. De werkgeversorganisatie Bouwend Nederland en de vakbonden FNV Bouw en CNV Hout en Bouw hebben daarvoor samen een plan ontwikkeld dat zij laten uitvoeren door de regionale opleidingsbedrijven (voorheen: samenwerkingsverbanden) en Fundeon gezamenlijk. In deze uitgave is informatie over de regeling verzameld die speciaal voor de opleidingsbedrijven van belang is.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Deelnamecriteria bedrijven	6
3. De opleiding van werknemers	8
4. Deelnamecriteria opleidingsbedrijven	10
5. Steunpunten Werk en Opleiden Bouw	11
Bijlage 1: vakmodules	12
Bijlage 2: contactgegevens en overige informatie	16

1. Inleiding

Als het minder goed gaat met de economie, zijn leerlingen vaak als eerste de dupe. Leerlingen die een opleiding bij een erkend leerbedrijf volgen moeten terug naar het regionaal opleidingsbedrijf, van waaruit ze zijn gedetacheerd. Voor nieuwe leerlingen is al helemaal geen plaats meer. Door volwassen werknemers in tijden van minder werk te scholen, kan een leerling zijn opleiding bij het bedrijf vervolgen en ontstaat ruimte voor nieuwe instroom. We noemen dat anticyclisch opleiden.

Hoe ziet de regeling eruit?

Bedrijven met onvoldoende werk kunnen hun volwassen medewerkers een opleiding laten volgen. Zij moeten wel een tegenprestatie leveren: de leerling of leerlingen die al bij het bedrijf zijn, kunnen hun opleiding daar vervolgen en er komen zo mogelijk ook leerplaatsen voor nieuwe leerlingen beschikbaar. Dat is onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De regeling gaat 1 april 2009 van start. Aanvragen worden behandeld door een vertegenwoordiging van werkgevers- en werknemersorganisaties, opleidingsbedrijven en Fundeon op regionaal niveau. Er komen vijf regionale steunpunten in het land.

Welke opleiding de werknemer volgt hangt van de omstandigheden af. Voor elk bedrijf wordt een bedrijfsopleidingsplan gemaakt. De scholing wordt gegeven in een leslokaal of de werkplaats van het regionaal opleidingsbedrijf.

De werknemer kan maximaal 40 dagen scholing benutten. Dit kan op verschillende manieren. Hij kan bijvoorbeeld aaneengesloten de scholing volgen maar dat kan ook in bijvoorbeeld twee dagen per week gedurende een periode van twintig weken.

De regionale opleidingsbedrijven die aan de regeling meedoen krijgen daarvoor speciale (financiële) voorzieningen, maar zorgen er op hun beurt voor dat er voldoende nieuwe leerlingen aan de opleiding beginnen.

Wie betaalt dat?

Omdat de werknemer tijdens de scholing geen productie levert, krijgt de werkgever daarvoor een vergoeding uit een collectief fonds van de bedrijfstak. De scholingskosten worden ook betaald.

Voor welke bedrijven?

De voorziening is bedoeld voor alle bedrijven die voor hun werknemers premie afdragen aan het Opleidings en Ontwikkelingsfonds voor de Bouwnijverheid (O&O-fonds). Voor de bedrijven die nog niet eerder leerlingen hebben opgeleid kan de voorziening een steuntje in de rug zijn om erkend leerbedrijf te worden en meer te doen aan het opleidingsklimaat in het bedrijf.

2. Deelnamecriteria bedrijven

In het kader van dit plan kunnen drie soorten bedrijven worden onderscheiden:

- Reeds erkende leerbedrijven, die aangesloten zijn bij een regionaal opleidingsbedrijf (samenwerkingsverband);
- Reeds erkende, zelfstandig opleidende leerbedrijven;
- Bedrijven die (nog) niet als leerbedrijf zijn erkend.

Algemene criteria

- Belangrijk is dat de regeling uitsluitend van toepassing is als er bbl2-leerlingen instromen of worden opgeleid! Opleidingen, deelnemers of erkenningen op andere niveaus spelen geen rol in deze regeling.
- Er kan alleen een beroep op de regeling worden gedaan als de werkgever bij Cordares ingeschreven staat, de werknemer een functie heeft die valt onder de bouw-cao en voor de werknemer in kwestie premies worden afgedragen aan het O&O-fonds voor de Bouwnijverheid.

Reeds erkende leerbedrijven

Een reeds erkend leerbedrijf dat is aangesloten bij een regionaal opleidingsbedrijf kan aan de regeling meedoen, als het zich in ruil daarvoor verplicht tot het blijven opleiden van leerlingen die via het opleidingsbedrijf bij dit leerbedrijf worden gedetacheerd. Hoeveel leerlingen dat moeten zijn hangt af van het opleidingsverleden van het bedrijf. Als het bedrijf in de jaren 2007 en 2008 al leerlingen opleidde, moet dat aantal minstens gelijk zijn aan het gemiddelde over die twee voorafgaande jaren, met een marge naar beneden van 10%. Als het bedrijf in 2007 en 2008 geen leerlingen in opleiding had, geldt de regel: voor elke 100 scholingsdagen die een volwassen werknemer in het kader van de regeling aco volgt, moet het bedrijf 1 leerling gaan opleiden, met een minimum van 1 leerling.

Bij deelname moeten bedrijven verder verplicht een beroep doen op overheidsmaatregelen die in het kader van de bestrijding van de recessie (zullen) worden getroffen, zoals deeltijd-WW.

Als aan deze criteria wordt voldaan en het bedrijfsopleidingsplan is goedgekeurd (zie hoofdstuk 3) kan de scholing van start gaan. Werknemers kunnen dan deelnemen aan de vorm van scholing die het best bij hen past. Voor elke werknemer die wordt bijgeschoold geldt een maximum van 40 dagen. Er is een aantal variaties mogelijk om de scholing vorm te geven, afhankelijk van wat voor de werkgever en werknemer het beste past.

Reeds erkende, zelfstandig opleidende leerbedrijven

Erkende leerbedrijven die gebruik maken van eigen incompany opleidingsfaciliteiten en zelf leerlingen in dienst hebben, kunnen onder dezelfde voorwaarden deelnemen als de leerbedrijven die hun leerlingen gedetacheerd krijgen van regionale opleidingsbedrijven. Zij krijgen net zoals de regionale opleidingsbedrijven ook een extra overheadvergoeding van duizend euro voor elke leerling die zij nieuw laten instromen.

Bedrijven die (nog) geen leerbedrijf zijn

Bedrijven die geen of nog geen erkenning als leerbedrijf hebben kunnen onder bepaalde voorwaarden ook aan de regeling deelnemen. Zij krijgen dan een voorlopige erkenning als

leerbedrijf, als ze minstens 1 werknemer tot leermeester laten opleiden. Het aantal leerlingen dat zij vervolgens moeten gaan opleiden is – net als in bovengenoemde gevallen – een factor van het aantal scholingsdagen die hun volwassen werknemers gaan volgen. Die factor is: 1 leerling voor elke 100 scholingsdagen, met een minimum van 1 leerling.

Financiën

De kosten van de scholing van volwassen werknemers komen voor rekening van het Scholingsfonds. De werkgever krijgt bovendien een vergoeding van 160 euro per dag voor de verletkosten van een werknemer die op cursus is. Een belangrijke service voor bedrijven is dat de verletvergoeding wekelijks wordt uitbetaald.

Voorlichting

In de week van 30 maart tot en met 3 april 2009 zijn op een groot aantal plaatsen in het land (in beginsel op de regionale opleidingsbedrijven die participeren) voorlichtingsbijeenkomsten voor bedrijven. Alle bedrijven met een erkenning bbl 2 worden voor deze voorlichtingsbijeenkomsten uitgenodigd. Fundeon regelt de uitnodigingen (landelijke uitnodiging, met een overzicht van alle regionale bijeenkomsten).

De bijeenkomsten worden voorgezeten door de gastheer, de directeur of voorzitter van het opleidingsbedrijf. Daarnaast krijgt een vertegenwoordiger van een van de partijen (Bouwend Nederland, FNV Bouw of CNV Hout en Bouw) de gelegenheid om een welkomstwoord te spreken. Een spreker van Fundeon verzorgt de technische toelichting.

Aan het eind van de bijeenkomst krijgen de aanwezigen een folder met informatie uitgereikt.

3. De opleiding van werknemers

Bedrijfsopleidingsplan

Een bedrijf dat interesse heeft om van de regeling gebruik te maken, krijgt bezoek van een adviseur van Fundeon. Na een gesprek met de werkgever maakt de adviseur een concept bedrijfsopleidingsplan dat ter beoordeling wordt voorgelegd aan het regionale steunpunt. Als er goedkeuring is (dat is doorgaans al na 1 dag bekend, en de adviseur komt dan onmiddellijk weer langs) wordt het plan in uitvoering genomen.

Scholingsprogramma's

Er zijn in het bedrijfsopleidingsplan drie soorten scholing mogelijk.

1. Vakstappenplannen

Dit zijn plannen die speciaal voor de regeling anticyclisch opleiden worden ontwikkeld, maar binnen de reguliere CAO-scholing (artikel 61A, vroeger 35B) vallen. De vakstappenplannen zijn bedoeld voor verdieping en verbreding van het vakmanschap van reeds gediplomeerde werknemers.

2. Verkorte loopbaantrajecten

Ook dit zijn programma's die speciaal voor anticyclisch opleiden zijn gemaakt. Ze zijn speciaal bedoeld voor werknemers die zich willen ontwikkelen van uitvoerend vakman tot kaderfunctionaris. Deze trajecten vallen binnen de regeling van het Loopbaantraject Bouw & Infra.

3. Vakmodules

Vakmodules zijn onderdelen van de reguliere beroepsopleiding. Het is een door Fundeon ontwikkeld aanbod. Deze modules zijn geschikt voor werknemers die nog niet gediplomeerd zijn. Bij de afsluiting van een module ontvangt de werknemer een bedrijfstakcertificaat. Later kan de werknemer het certificaat gebruiken om via de reguliere evc-procedure een erkend ervaringscertificaat te verkrijgen, indien mogelijk om te zetten in een diploma. Een overzicht van de beschikbare vakmodules is in bijlage 1 te vinden.

Uitvoering van de scholing

De uitvoering van de eerste twee soorten scholing gebeurt door reguliere opleidingsinstituten binnen de bedrijfstak, zoals Bouwradius Training en Advies, SOMA Bedrijfsopleidingen, KOB, BOB en OCBI. Zij regelen daarvoor hun eigen docenten, faciliteiten en cursusruimtes. Het onderdeel dat in elk geval in de leslokalen en werkplaatsen van de regionale opleidingsbedrijven plaatsvindt zijn de vakmodules. De opleidingsbedrijven krijgen daarvoor een vergoeding.

De organisatie van de vakmodules (het regelen van een praktijkinstructeur, de communicatie hierover met het bedrijf en de werknemer, etc.) gebeurt door het regionaal steunpunt. Dat is inclusief de afhandeling van alle financiële processen en declaraties.

Praktijkinstructeurs

De vakmodules worden gegeven door speciaal daarvoor opgeleide 'praktijkinstructeurs aco'. Die worden momenteel geworven onder de bestaande groep leermeesters in leerbedrijven. Zij krijgen een opleiding van vijf dagen, verzorgd door Fontys Hogescholen. Ook voor instructeurs van regionale opleidingsbedrijven en docenten van roc's is het mogelijk praktijkinstructeur aco te worden. Indien deze praktijkinstructeurs ingezet willen worden ten behoeve van de vakmodules volgen zij een eendaagse cursus. De kosten van de cursus komen in dat geval wel voor rekening van de werkgever, omdat instructeurs van opleidingsbedrijven en roc-docenten niet onder de cao voor de Bouwnijverheid vallen (in tegenstelling tot de meeste leermeesters in de bedrijven).

Een informatiebrochure over de werving van praktijkinstructeurs aco wordt aan alle opleidingsbedrijven ter hand gesteld.

4. Deelnamecriteria opleidingsbedrijven

Opleidingsbedrijven hebben de vrije keus om al dan niet aan de regeling mee te werken. Als zij meewerken, gelden de volgende rechten en plichten.

- 1) Alle afspraken worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst.
- 2) Opleidingsbedrijven verplichten zich tot het behalen van een target voor de instroom van bbl 2 leerlingen. Deze target is de gemiddelde instroom van het betrokken opleidingsbedrijf over de jaren 2007 en 2008 met een marge van min tien procent. Hiermee wordt beoogd negentig procent van de gebruikelijke instroom in de bedrijfstak te garanderen.
- 3) De target wordt per opleidingsbedrijf landelijk bepaald en vooraf vastgelegd voor elk opleidingsbedrijf.
- 4) Per instromer krijgt het opleidingsbedrijf een extra overheadsubsidie van duizend euro op jaarbasis. Die wordt jaarlijks in december bij het behalen van de target uitbetaald.
- 5) Mocht een opleidingsbedrijf door deelname aan dit plan onverhoopt in problemen komen, krijgt het opleidingsbedrijf een garantstelling van de bedrijfstak en/of de mogelijkheid tot het aangaan van een lening bij Fundeon Fonds.
- 6) Het opleidingsbedrijf krijgt de mogelijkheid om uitvoering te geven aan de scholing van de vakmodules.
- 7) Indien de target niet gehaald wordt vervalt de garantstelling en de overheadbijdrage en zal geen uitvoering van scholing op die locatie worden uitgevoerd.

5. Steunpunten Opleiding en Werk Bouw

In de vijf regio's van werkgevers- en werknemersorganisaties worden tijdelijke steunpunten ingericht voor opleiden en werkgelegenheid. Fysiek zijn ze ondergebracht in de drie regiokantoren van Fundeon (Zwolle, Helmond en Woerden; voor contactgegevens zie bijlage 2).

De Steunpunten Opleiding en Werk Bouw worden bemenst door:

- regionale vertegenwoordigers van Bouwend Nederland, FNV Bouw en CNV Hout en Bouw;
- twee directeurs van opleidingsbedrijven in het werkgebied;
- de regiomanager of een teamhoofd van Fundeon.

Zij komen frequent bijeen om de binnengekomen aanvragen te beoordelen. Een aantal officemedewerkers verzorgt alle administratieve handelingen die moeten worden verricht, doet de intake van telefonische vragen en e-mailberichten en ondersteunt het regionale steunpunt.

In het Steunpunt worden alle signalen aangaande werkgelegenheid en scholing in de desbetreffende regio gemeld en de daaruit voortvloeiende acties gecoördineerd. Een werkgever kan zich aanmelden via zijn werkgeversorganisatie, het opleidingsbedrijf of de adviseur van Fundeon.

Op basis van verzamelde gegevens over deze werkgever (check op premieafdracht) wordt beoordeeld of hij in beginsel in aanmerking komt of niet. Het steunpunt laat vervolgens een adviseur van Fundeon een afspraak maken met het betreffende bedrijf. De adviseur maakt samen met het bedrijf een bedrijfsopleidingsplan op maat.

De adviseur van Fundeon organiseert in nauwe afstemming met het bedrijf en de te scholen werknemer(s) en met behulp van het steunpunt de uitvoering van het bedrijfsopleidingsplan.

Bijlage 1: vakmodules

Onder 'vakmodules' verstaan we logische eenheden die onderdeel zijn van de bestaande kwalificatiestructuur Bouw en Infra. De onderstaande vakmodules worden in het kader van het project anticyclisch opleiden aangeboden. Elke afzonderlijke eenheid wordt afgesloten met een certificaat.

1. Hout

Timmerman

- 1 Betonfunderingen
- 2 Prefab elementen
- 3 Uitzetten en stellen van profielen en kozijnen
- 4 Dakwerk
- 5 Aftimmeren
- 6 Afhangen en stuitbaar maken
- 7 Plafonds, scheidingswanden en gevelbekleding
- 8 Machinale houtbewerking

Betontimmerman

- 1 Betonbekisting maken traditioneel
- 2 Betonbekisting maken systeembekisting
- 3 Beton storten
- 4 Prefabelementen plaatsen
- 5 Ontkisten

Dakdekker pannen

- 1 Zadeldak
- 2 Dak met hoek- en kilkepers
- 3 Renovatie, onderhoud en reparatie
- 4 Dakdoorbrekingen
- 5 Specialistische handelingen

Dakdekker leien

- 1 Zadeldak
- 2 Dak met hoek- en kilkepers
- 3 Renovatie, onderhoud en reparatie
- 4 Dakdoorbrekingen
- 5 Specialistische handelingen

Dakdekker riet

- 1 Zadeldak
- 2 Dak met hoek- en kilkepers
- 3 Onderhoud en reparatie
- 4 Dakdoorbrekingen
- 5 Specialistische handelingen

2. Steen/Nat

Metselaar casco lijmwerk of lichte scheidingswanden

- 1 Basismetselwerk
- 2 Schoonmetselwerk
- 3 Vuilmetselwerk
- 5 Lijmen kalkzandsteen/Lijmen lichte binnenwanden
- 6 Voegwerk
- 7 Aanbrengen van onderdelen
- 8 Stelwerk

Voeger

- 1 Verwijderen van bestaand voegwerk
- 2 Platvol voegwerk aanbrengen
- 3 Verdiept voegwerk aanbrengen
- 4 Mechanisch verdichten van voegen

Gevelbehandelaar

- 1 Verwijderen van bestaand voegwerk
- 2 Reinigen met water
- 3 Reinigen door stralen
- 4 Reinigen met chemische middelen
- 5 Aanbrengen van beschermingsmiddelen

Tegelzetter

- 1 Wandtegels lijmen
- 2 Vloertegels lijmen
- 3 Vloertegels leggen
- 4 Wandtegels zetten
- 5 Bijzonder tegelwerk aanbrengen en tegelwerk herstellen

Betonreparateur

- 1 Handmatig repareren van beton 1
- 2 Handmatig repareren van beton 2
- 3 Spuiten van beton
- 4 Injecteren van constructies
- 5 Aanbrengen van beschermlagen

3. Betonboorder en Betonstaal/knipper/lasser

Betonboorder

- 1 Boren tot 200 mm
- 2 Zagen tot 140 m
- 3 Boren tot 350 mm
- 4 Zagen tot 300 m
- 5 Basis verankering

- 6 Boren onbeperkt
- 7 Wand en vloer zagen onbeperkt
- 8 Zagen Infra
- 9 Verankeringen uitgebreid

Betonstaalvlechter

- 1 Balkenframe 1
- 2 Balk en vloer
- 3 Balkenframe 2
- 4 Vloer en kolom
- 5 Wand
- 6 Samengesteld 1 vlechter
- 7 Samengesteld 2 vlechter
- 8 Samengesteld 3 vlechter

Betonstaallasser

- 1 Balken 1
- 2 Balk en vloer
- 3 Balken 2
- 4 Vloer
- 5 Wand en kolom
- 6 Samengesteld 1 lasser
- 7 Samengesteld 2 lasser
- 8 Samengesteld 3 lasser

Betonstaalknipper/buiger/machineoperator

- 1 Balken 1
- 2 Balk en vloer
- 3 Machinaal knippen
- 4 Machinaal buigen
- 5 Uitslagen
- 6 Bijzondere vormen
- 7 CNC bgl automaat
- 8 CNC richtmachines

4. Steigers

Steigerbouwer

- 1 Transport
- 2 Systeemsteigers
- 3 Traditionele steigers
- 4 Steigerafdekkingen
- 5 Ondersteuningsconstructies

5. Infra/Civiel

Opperman bestratingen

- 1 Veiligheid en werkterrein
- 2 Grondwerk uitvoeren Opperman bestratingen
- 3 Fundering controleren en baanmaken Opperman bestratingen
- 4 Voorbereidend straatwerk uitvoeren Opperman bestratingen
- 5 Straatwerk uitvoeren Opperman bestratingen

Vakman gww

- 1 Rioleringen
- 2 Wegconstructies
- 3 Veiligheid en werkterrein
- 4 Grondwerk

Monteur gas/water/warmte

- 1 Veiligheid en werkterrein
- 2 Voorbereiden, uitzetten en graven tracé
- 3 Monteren en verbinden componenten t.b.v. leidingnet
- 4 Controleren, testen en gebruiksklaar maken leidingnet

6. Machinisten

Machinist grondverzet (hydraulische graafmachine)

- 1 Grondverzetmachine onderhouden
- 2 Storingen en reparaties aan grondverzetmachines
- 3 Werkvoorbereiding
- 4 Verharding en begroeiing verwijderen
- 5 Grondverzet en overslag
- 6 Graven
- 7 Afwerken terreinoppervlak
- 8 Hijsen met grondverzetmachines

Machinist grondverzet (wiellaadschop)

- 1 Grondverzetmachine onderhouden
- 2 Storingen en reparaties aan grondverzetmachines
- 3 Werkvoorbereiding
- 4 Verharding en begroeiing verwijderen
- 5 Grondverzet
- 6 Graven
- 7 Afwerken terreinoppervlak
- 8 Hijsen met grondverzetmachines

De volgende vakmodules worden niet opgenomen: Waterbouwer, Monteur, overige machinisten, Monteur Data/Elektra en Asphalt.

NB Wijzigingen voorbehouden. De lijst zal per 1 april definitief zijn.

Bijlage 2: contactgegevens en overige informatie

Steunpunten

Steunpunt Noord

Postbus 30150
8003 CD Zwolle
(038) 426 8351
steunpuntnoord@fundeon.nl

Steunpunt Oost

Postbus 30150
8003 CD Zwolle
(038) 426 8352
steunpuntoost@fundeon.nl

Steunpunt Zuid

Postbus 455
5700 AL Helmond
(0492) 507 124
steunpuntzuid@fundeon.nl

Steunpunt Randstad Noord

Korenmolenlaan 1G
3447 GG Woerden
(0348) 490 242
randstadnoord@fundeon.nl

Steunpunt Randstad Zuid

Korenmolenlaan 1G
3447 GG Woerden
(0348) 490 244
randstadzuid@fundeon.nl

Websites

www.bouwendnederland.nl

www.fnvbouw.nl

www.cnvhb.nl

www.fundeon.nl

Informatiemateriaal

Word praktijkinstructeur aco – wervingsbrochure voor praktijkinstructeurs aco

Anticyclisch opleiden – informatie voor werkgevers (beschikbaar vanaf 20 maart 2009)

Poster – affiche om op te hangen

Totaal opleidingsoverzicht – beschikbaar vanaf 27 maart 2009

Special Fundament – verschijnt 24 april 2009

Al deze producten kunnen gratis worden (bij)besteld via:

www.fundeon.nl/aco